

7. oktober 2016

Til Justitsministeriet

fremsendt pr. mail
til strafferetskontoret@jm.dk

Dansk Journalistforbunds høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven m.fl. (Øget respekt for det offentlige rum, offentlige myndigheder og personer i offentlig tjeneste mv.)

Dansk Journalistforbund, DJ, skal hermed fremkomme med sit høringssvar vedr. ovennævnte udkast.

Fra DJ's side erklærer vi os generelt fuldstændig enige i, at man ikke skal risikere at lide overlast, når man passer sit ganske almindelige arbejde – heller ikke hvis man er offentligt ansat eller i offentlig tjeneste. Og at det samme gør sig gældende for ens pårørende.

DJ er imidlertid bekymret for de elementer i lovforslaget, som berører ytrings- og informationsfriheden således som den er beskyttet i Grundlovens § 77 og i Den Europæiske Menneskeretskonventions artikel 10.

Det er i den forbindelse værd at bemærke, at den gruppe af personer, som allerede i dag er omfattet af straffelovens § 119, er relativ bred. Den omfatter ikke blot menige offentligt ansatte, men også eksempelvis politikere og højtstående embedsmænd – altså en personkreds, der beskæftiger sig med emner, som ofte har almenhedens interesse, og som dermed også er relevante i relation til mediernes dækning af disse emner.

DJ's høringssvar skal ikke mindst ses i lyset af dette.
Det kan sammenfattes i fire punkter:

Begrundelsen er for tynd: I bemærkningerne til udkastet skriver man (side 29), at formålet med lovændringerne er at tilvejebringe en bedre beskyttelse af personer i offentlig tjeneste, og at dette formål udgør et legitimt hensyn, som kan begrunde indgreb i ytringsfriheden.

Man begrunder herefter nødvendigheden af de foreslåede lovændringer med, at der "henover sommeren" (side 21) har været en række episoder, og at der er konstateret en stigning i antallet af episoder uden for tjenesten eller hvervet.

For den enkelte, der bliver udsat for chikane, er det helt utvivlsomt meget ubehageligt. Men generelt betragtet er den fremhævede begrundelse et alt for spinkelt statistisk udgangspunkt til at berettige en så generel udvidelse af strafområdet.

Dansk Journalistforbund
medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Gammel Strand 46
1202 København K
Danmark

+45 3342 8000
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

Chikane defineres for bredt: Vedrørende forslaget § 1 nr. 4 og indførelsen af en § 119 a er det DJ's opfattelse, at chikane i lovforslaget defineres meget bredt. I det generelle bemærkninger (side 24) er det beskrevet, at bestemmelsen tænkes at skulle omfatte kontakt, forfølgelse eller hvis man på anden måde generer den beskyttede person. Man fremhæver tilsvarende i bemærkningerne til bestemmelsen, at begrebet "generer" skal forstås meget bredt og kan omfatte alle typer af handlinger (side 68).

Efter DJ's opfattelse er især denne sidste del af definitionen medvirkende til, at strafområdet for den foreslåede § 119 a er for ukonkret og kan blive alt for vidtrækkende.

Mediernes rolle hæmmes: Forslagets § 1 nr. 2 og ændringen af straffelovens § 119 stk. 1 betyder, at bestemmelsen bliver udvidet til blandt andet at omfatte gengivelser af strafbare trusler i medierne.

Dette vil medføre, at gengivelser af oplysninger, der ikke tidligere var strafbare for medierne, efter omstændighederne kan medføre risiko om straf, idet der i bemærkningerne til forslaget alene henvises til, at afgrænsningen af, hvornår *"... en trussel er fremsat offentligt eller med fortsæt til udbredelse i en videre kreds, skal forstås i overensstemmelse med den tilsvarende afgrænsning heraf i straffelovens § 266 b."* (side 15 og 62).

Heraf følger, at pressens gengivelse af trusler i redaktionel sammenhæng som udgangspunkt vil være strafbar. Det må dog forventes, at der ikke vil blive rejst sager og afsagt dom, når en gengivelse sker som led i en saglig reportage, jf. også Menneskeretskonventionens artikel 10.

Det ændrer dog ikke ved, at journalister og medier med lovændringen løber en risiko for at pådrage sig en straf, hvis man laver en redaktionel omtale af denne type af trusler.

Alene det forhold, at journalisterne efter lovforslagets vedtagelse skal forholde sig konkret til en eventuel risiko for straf, kan få den indvirkning, at der er redaktionelle historier, som ikke bliver lavet. Dermed vil mediernes vigtige og samfundsrelevante rolle blive hæmmet.

Forslaget er på kant med ytringsfriheden: Det anføres i lovforslaget, at § 119 a må betragtes som en indskrænkning i ytringsfriheden, men at formålet med bestemmelsen udgør et legitimt hensyn.

Det anføres i den forbindelse i bemærkningerne (side 30), at den foreslåede § 119 a ikke er rettet mod adgangen til at fremsætte kritik af personer i offentlig tjeneste.

Man fremhæver desuden, at § 119 a ikke vil finde anvendelse, hvis der er tale om en ytring, der er omfattet af Menneskerettighedskonventionens artikel 10.

Uanset dette er det DJ's opfattelse og bekymring, at med den ovennævnte meget brede definition af begrebet "at genere" vil overordentligt mange ytringer og handlinger kunne blive omfattet af bestemmelsen.

Det er ytringer og handlinger, som eksempelvis kan forekomme i forbindelse med journalisters, fotografers og andre mediearbejders fuldkomne lovlige og samfundsrelevante arbejde med at indsamle viden og informationer om offentlige myndigheder, embedsmænd og politikere.

Med andre ord: Med dette lovforslag vil ytringer og handlinger foretaget som led i

mediernes arbejde, som tidligere var fuldt lovligt, principielt efter lovforslaget kunne henføres under straffelovens § 119 a.

Det fremgår ganske vist af bemærkningerne (side 70), at "Anklagemyndigheden og domstolene vil således i forbindelse med tiltalerejsning og afgørelser i straffesager i relevant omfang skulle foretage en konkret helhedsvurdering af, om hensynet til en vidtgående ytringsfrihed om navnlig emner af samfundsmæssig interesse bør føre til, at der i den konkrete sag ikke pålægges eller søges pålagt strafansvar for fredskrænkelser af personer i offentlig tjeneste eller hverv".

Det ændrer imidlertid ikke ved, som tilfældet også er det vedrørende forslagens § 1 nr. 2, at alene det forhold, at journalisterne efter lovforslagets vedtagelse skal forholde sig konkret til en eventuel risiko for straf, kan få den indvirkning, at der ændres adfærd og at der som følge deraf vil være redaktionelle historier, som ikke bliver lavet.

Derfor bør det understreges mere præcist i selve loven, at man ikke sigter efter at indskrænke ytringsfriheden. Og det bør ske udtrykkeligt og ikke alene med en henvisning til eksempelvis straffelovens § 266 b.

For ellers benytter man et meget spinkelt statistisk grundlag til at foretage en meget drastisk udvidelse af strafområdet, det potentielt kan få stor betydning for mediernes dækning af relevante samfundsmæssige forhold af betydning for det danske demokrati.

Hvis dette høringssvar giver anledning til yderligere spørgsmål eller kommentarer, står DJ gerne til rådighed, mail DJ@journalistforbundet.dk.

Venlig hilsen

Lars Werge
formand